

Hasta Rehberi Sayı 4

ERKEN ERGENLİK

Kolay okunabilir rehber

Erken Ergenlik - Sayı 4 (Ağustos 2006'da güncellenmiştir)

Bu rehber Reading Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Reading, İngiltere'de (Ağustos, 2006) Fernando Vera, Msc. ve Prof. Gary Butler tarafından hazırlanmıştır. Metnin bazı bölümleri Büyüme ve Büyüme Bozuklukları Kitapçık Serisi'nden (Üçüncü Baskı, 2000)* alınmış ya da uyarlanmıştır ve farklı yaşlarda ve farklı okurluk seviyesindeki kişilere aynı bilgileri sağlayan rehber seçeneği sunduklarından beraber kullanılabilir. Kolay başvuru için her serinin numaralama düzeni aynıdır.

Bu rehber Hormon Bozuklukları Serisine aittir. Serinin diğer rehberleri aşağıda sunulmaktadır.

Sayı 2.	Büyüme Hormonu Eksikliği
Sayı 3.	Ergenlik ve Büyüme Hormonu Eksikliği Olan Çocuk
Sayı 5.	Kortizol ve BH Eksikliği ve Tekrarlayan Hipoglisemisi
Olan Çocuklar için Acil Bilgiler
Sayı 6.	Konjenital Adrenal Hiperplazi
Sayı 7.	Genç Yetişkinlerde Büyüme Hormonu Eksikliği
Sayı 10.	Yapısal Büyüme ve Ergenlik Gecikmesi
Sayı 11.	Çoğul Hipofiz Hormonu Eksikliği
Sayı 12.	Şekersiz Diyabet (Diyabet İnsipit)
Sayı 13.	Kraniyofarinjioma
Sayı 14.	Intraüterin Büyüme Geriliği ya da Gestasyon Yaşına Göre Küçük Çocuk
Sayı 15.a.	Hipertiroidizm
Sayı 15.b.	Hipotiroidizm
Sayı 16.	Tip 2 Diyabet ve Şişmanlık

Bu rehberlerin geliştirilme maliyeti Serono-Merck Ltd, Bedfont Cross, Stanwell Road, Feltham, Middlesex, TW14 8NX, İngiltere tarafından karşılanmıştır (tıbbi hizmet olarak). Child Growth Foundation (www.childgrowthfoundation.org) tarafından da ek yardım yapılmıştır.

*Dr Richard Stanhope (Gt. Ormond Street/Middlesex Hastanesi, Londra) ve Bayan Vreli Fry (Child Growth Foundation) tarafından yazılmıştır.

GİRİŞ

Bugün çok hızlı büyüme bahsedeceğiz. Sana bunun ne anlama geldiğini, neden olduğunu ve doktorun nasıl tedavi ettiğini anlatacağız.

ERKEK ERGENLİK NEDİR?

Erken ergenlik çok erken yaşta büyüyorsun demektir. Daha hazır olmadan yetişkin vücuduna sahip olmaya başlıyorsun.

BENDE BU HASTALIK NEDEN VAR?

Bazen beynin vücuduna, sen daha hazır değilken büyümesini söyler. Doktorlar beyninin bunu neden yaptığını bilmiyorlar. Fakat hazır olana kadar büyümeni nasıl durduracaklarını biliyorlar.

Hızlı büyüme senin suçun değil. Hızlı büyüme yediğin bir şeyden dolayı ya da yaramazlık yaptığından dolayı olmaz.

VÜCUDUNDA NELER OLABİLİR?

Kız isen:

- Memelerin büyümeye başlar
- Kollarının altında ve bacaklarının arasında kıl çıkmaya başladığını görebilirsin

Bunlar kadın olmak üzere büyürken olan normal değişikliklerdir. Fakat bunlar sende çok erken bir yaşta oluyor.

Erkek isen:

- Penisinin büyüdüğünü görebilirsin. Kollarının altında ve bacaklarının arasında kıl çıkmaya başladığını görebilirsin.
- Yüzünde kıl çıkmaya başlayabilir ve lekeler oluşabilir.

Bunlar yetişkin bir erkek olmak üzere büyürken olan normal değişikliklerdir. Fakat bunlar sende çok erken bir yaşta oluyor.

DOKTOR NE YAPAR?

Doktorun seninle ve ailen ile konuşur. Doktorun aşağıdaki testlerden bazılarını yapması gerekebilir:

- **Kan testleri:** Bu test kolundan küçük bir iğne ile az bir miktar kan alınarak yapılır. Doktor koluna çok acımaması için özel bir krem sürer.
- **Elinin resmi:** Doktor bundan röntgen diye bahseder. Resim özel bir makina kullanılarak çekilir ve hiç acıtmaz!

- **Başının resmi:** Doktor bundan MRI diye bahseder.

- **Karın taraması:** Bu karının içinin resmini çeker ve hiç acıtmaz!

BU TESTLERDEN SONRA NE OLUR?

Eğer doktor çok hızlı büyüdüğünü düşünürse sana ilaç verebilir. İlaç ayda bir defa koluna ya da bacağına yapılan küçük bir iğne ile verilir. İğne son derece çabuk yapılır ve küçük bir çizik gibi hissedilir. İlaç vücuduna "Büyüme, daha zamanı gelmedi!" der.

Bir yetişkin olma zamanın geldiğinde doktor artık ilaç vermeyecektir.

İLACINI ALMAZSAN NE OLUR?

İlacını almazsan büyümeye devam edersin. En başta yaşıtın olan arkadaşlarından çok daha uzun boylu olacaksın. Sonra hızlı büyümen duracak. Kısa bir süre sonra yaşıtların senin gibi hızlı büyümeye başlayacak. Onlar büyümeye devam ederler ve senden daha uzun boylu olabilirler.

Tebrikler

Artık erken ergenliğin ne olduğunu, neden olduğunu ve doktorların bunu nasıl tedavi ettiğini öğrendin. Bu rehberin bazı bölümlerini anlamadıysan doktoruna ya da hastanede diğer yardımsever kişilere soru sormaktan çekinme. Soru ve kaygılarını cevaplamaktan mutluluk duyacaklardır.

ESPE (European Society for Pediatric Endocrinology) tarafından hazırlanan bu rehber
Pfizer İlaçları Ltd. Şti'nin katkılarıyla basılmıştır.